

Gostilničarski list

Državna licejska knjižnica
 PUGLAVAR V CELJU v Ljubljani
 Policijski oddel.

Strokovno glasilo „Zveze gostilničarskih zadrug za slovensko Štajersko, Prekmurje in Mežiško dolino v Celju“. Uredništvo in upravnništvo se nahaja na Bregu »Na Škarpi« pri Celju. Naročnina za nečlane letno 30 Din, člani gostilničarske »Zveze« dobivajo list brezplačno.

S. števil.

V Celju, dne 20. avgusta 1924.

Leto II.

Vsem članom gostilničarskih zadrug v vednost!

Opozorjamo vse člane posameznih zadrug, naj ne pošiljajo v bodoče lista nazaj, ker isti se članom pošilja brezplačno, ker ga itak vsak član plača svoji zadrugi z letno članarino.

Poročilo

skupne seje delegatov včlanjenih zadrug Zveze gostilničarjev s sedežem v Celju in Zveze iz Zagreba, katera je bila polnoštevilno obiskana.

Udeležilo se je seje vseh 28 včlanjenih zadrug, le štiri so se opravičile, ker so bili načelniki v volilni komisiji zadržani ter so se pismeno opravičili. Pod predsedstvom gospoda Srečka Pavlekoviča so se seje udeležili tudi člani iz Zagreba.

Gospod načelnik Zveze otvori zborovanje ob pol 2. uri popoldne, pozdravi navzoče delegate, posebno gospoda Srečka Pavlekoviča, načelnika Gostilničarske Zveze v Zagrebu ter jim zakliče: »dobro došli«.

Poroča, da se zastopnik Trgovske zbornice v Ljubljani ni mogel udeležiti seje in prečita opravičilo iste, ker so gospodje referenti zadržani.

Gospod Srečko Pavlekovič razpravlja o taksnem zakonu in njega nedostatkih ter o deklaraciji vlade. Predlaga resolucijo, katera je bila pri Zvezi gost. zadrug v Zagrebu za Hrvatsko in Slavonijo sprejeta.

Stavi dalje predlog, da se taksa za pobiranje računskih listkov popolnoma ukine, ker se neopravičeno izterjava.

Gospod načelnik Joško Božič iz Celja predlaga isto, da se taksni zakon odpravi, ravnotako se strinja z odpravo takse na računne listke. V slučaju, da se taksni zakon ne izpremeni, potem naj odpadejo v Sloveniji vsi posredni in neposredni davki tako, da se zakon o plačevanju davkov v celi državi izenači.

Načelnik gostilničarske zadrug v Mariboru g. Klešič poroča, da se odpravi samolastno dovolitev pravice prodajanja alkoholnih pijač, da se odpravi njih podeljevanje vsakemu neopravičenu, kateri ni zadostil dosedanjemu obrtnemu zakonu, kateri je še sedaj v veljavi. Opozarja na katastrofalne dogodke, kateri se vršijo po vino-točih pod vejo cele noči, kjer najamejo polnoštevilno godbo, se pleše do jutra in nazadnje pride do pobojev in pretepov. Za mnenje glede podelitve dovoljenja točenja se ne vpraša strokovno zadrugo, niti pristojne občine, ali so dotični prosilci zanesljivi ali ne. Po našem mnenju je imel zakonodajalec pred očmi samo taksni znesek, katerega mora posameznik plačati, ni pa imel zmisla za socialno politiko in narodno zdravje.

Gospod Berič iz Ptuja poroča, da ima ptujška graščina skozi celo leto vino-toč pod vejo, v mestu pa je 30 gostiln ter jim s tem dela ogromno konkurenco. Pritožbe so bile na merodajno mesto odposlane, pa se istih sploh ni upoštevalo, pač pa kratkomalo prezrlo.

Gospod Rozman, načelnik zadrug iz Prevalja izjavi, da imajo gostilne pod vejo, akoravno ni vinogradov, točijo kakor sami hočejo; priglasilo se je merodajnim mestom, pa ni pomagalo nič, ker so orožniki še sami zraven pilij. Konzumi delajo na debelo ter nimajo nobenega davka in so prosti železniške vožnje. Protestira se in se prosi, naj se Zveza zanima, da orožništvo tako ne-

sramno ne postopa v neopravičenih malenkostnih slučajih.

Gospod Kosi, načelnik zadrug v Šoštanjju poudarja, dane samo država, ampak tudi občine so si udeležile svoj princip ter zahtevajo doklade za kritje svojih dolgov 1 Din pri litru. Prosi se, da se ta zakon popravi in ne izkorišča v škodo gostilničarstva in vinogradništva.

Ponovno se oglasi k besedi še gospod Klešič iz Maribora in izjavi, da so se povzeli potrebni koraki pri vseh oblastih, katerih pa se ni upoštevalo ter so najbrž šle vse predložene pritožbe v papirni koš. Priporoča, da se točilnice čez ulico in pod vejo ukinejo. Izda naj se enaki zakon za vso državo ter se naj upošteva enako pravo, da se različne plemenske v zakonu osnovane ugodnosti ne prodajajo in se zakon s tem krši in izkorišča.

Nadaljno poročilo glede točenja pod vejo obrazloži g. načelnik Zveze Joško Božič, da krivda obstoji v Sloveniji le pri načelništvu zastopnika Ministrstva za kmetijstvo, kateri zastopa točilnice pod vejo in se ne ozira na bivši štajerski zakon, da bi istega združil s kranjskim.

Štajerski zakon določa, da se pridelki potočijo pod isto številko parcele, kjer se je pridelalo, sedaj pa se toči dalmatinsko in banaško vino v Sloveniji pod vejo. (Op. ur. Ali ni to izrabljanje na škodo gostilničarjev, vinogradnikov in kršitev zakona.) Priporoča, da se zloraba neopravičenih dovoljenj odpravi ter še enkrat opozori merodajne odgovorne faktorje na nedostanke, s katerimi se obrtništvo oškoduje na korist raznim židom in špekulantom.

Glede policijske ure omenja, da je ista določena do 6. ure zvečer, popivajo pa do 4. oziroma 6. ure zjutraj ter se vračajo pijani domov. Stavi vprašanje na oblastvo, kdo je krivec pijančevanja in pretepov, gotovo samo dotični, kateri izdaja dovoljenja takim vino-točem brez vprašanja oz. informacije strokovnih zadrug in občinskega urada.

Gospod Rozman, načelnik Zadrug gostilničarjev v Prevaljih izraža začudenje, da se dovoljuje pri njihovem sreznem poglavarstvu točenje dalmatinskega vina pod vejo, akoravno je na koroški meji, kjer sploh vino ne raste.

Gospod Pavlekovič iz Zagreba poroča o lepi naši domovini v Sloveniji ter naglašja, da se rad udeleži skupnih sej in sestankov ter se divi tako lepi udeležbi načelnikov in delegatov posameznih zadrug ter priporoča vedno isto solidarnost v posameznem nastopu proti krivicam celokupnega obrtništva.

Delegat gosp. Berič iz Ptuja priporoča, da se povsod ustanovijo strokovne šole nestrankarsko in stavi predlog, da se poročilo načelnika Zveze v Celju odobri. Pri glasovanju je bil ta predlog soglasno sprejet.

Gospod Klešič se zahvali g. Božiču za marljivost in delovanje v korist Zveze in vseh zadrug.

Pred zaključkom seje se zahvali g. načelnik Zveze Božič za krasno udeležbo vsem delegatom in predsedniku Zveze v Zagrebu g. Srečku Pavlekoviču, prečita resolucije, katere so bile odposlane v Beograd.

Na predlog vseh delegatov so bile iste soglasno sprejete, nakar zaključil gospod Joško Božič, načelnik Zveze v Celju ob pol 5. uri sejo ter poziva vse delegate k skupnemu vztrajnemu delovanju.

Zidani most, 10. avgusta 1924.

Načelnik Zveze:
Josip Božič.

RESOLUCIJA,

katera je bila sprejeta od Zveze gostilničarskih zadrug za slov. Štajersko, Prekmurje in Mežiško dolino v Celju, kakor tudi Zveze iz Zagreba dne 10. avgusta 1924 v Zidanem mostu.

Seja je bila zastopana po zadrugi Celje, Zalec, Vranksko, Gornjigrad, Mozirje, Šoštanj, Slovenjgradec, Prevalje, Maribor okolica in Maribor mesto, St. Lenart, Gornja Radgona, Murska Sobota, Dolnja Lendava, Ljutomer, Ormož, Ptuj, Rogatec, Šmarje pri Jelšah, Sv. Jurij ob juž. žel., Vojnik, Kozje, Brežice, Sevnica, Trbovlje, Laško, Slovenska Bistrica in Celje okol.

1. V smislu pravilnika zakona o taksah točenja pijač je Zveza gostil. zadrug v Celju prejela že nebroj pritožb glede previsoke odmere točilnih taks in sicer:

Gostilničar je iztočil od 200 do 300 litrov vina letno, katerih slučajev je v Sloveniji v hribovitih krajih veliko ter mora plačati isti polletno 300 dinarjev takse, gostilna je pa radi tujskega prometa neobhodno potrebna, vrhu tega pa se v Sloveniji izterjava obrtni, hišni, hišnonajemninski, dohodninski, invalidski, pridobninski, prometni, poslovni in užitninski davek z visokimi občinskimi dokladi. (Prosimo pojasnitve, v katero kategorijo spadajo najmanjši gostilničarji, kateri ne iztočijo niti 300 litrov vina letno.)

Zakon o taksah se razlaga v Mariboru pri kr. finančnem ravnateljstvu najmanj 300 Din polletno, v Ljubljani pri finančnem ravnateljstvu pa po meri prostorov in množini miz in stolov z 200 Din.

Proti uvrstitvi v prvi, drugi in tretji razred za plačevanje polletnih taks kakor tudi proti splošnemu plačevanju točilnih taks, ker je sicer gostilničarska obrt v Sloveniji do skrajnosti ogrožena in s tem tudi vinogradništvo, katerega je v Sloveniji precejšnje število, ravnotako bi bilo čez 15.000 vinogradniških delavcev brezposelnih, katerih število bi se znatno povišalo.

2. Pripravljeni smo pa plačevati zgoraj omenjene takse kakor so predpisane, pač pa prosimo, da se nam takoj opustijo posredni in neposredni davki, tičoč se gostilničarske obrti.

3. Prosimo, da se ustanovi za Slovenijo gostilničarska zbornica s sedežem v Celju, katero mesto je ravno v sredini Slovenije in katere namen bi bil, zastopati gostilničarski in vinogradniški stan na merodajnih mestih ter se naj nastavi pri ministrstvu konzulenta, kateri bi naj vedno stal v stiku z zbornico.

4. Po točki 136 obrtnega (reda) zakona, veljavnega za Srbijo z dne 29. julija 1910., prosimo, da se ista točka razširi tudi na Slovenijo, v kateri je določeno, da mora ministrstvo za narodno gospodarstvo podpirati obrtno šolstvo, kar bi bilo državi v prid večjim dohodkom ter ugledu in razširjenju tujskega prometa.

5. Istotako bi se naj razširila točka 22 in 23 obrtnega zakona za celo ozemlje kraljevine SHS ter bi se posebno upošteval člen 23, kateri določa, da

ne sme trgovec v vasi pod 5 in v mestih ne pod 10 litrov vina ali žganja prodati ter bi se s tem omejilo pijančevanje v zakonih skritih lokalih. V slučaju, da bi se posameznih točk ne bi upoštevalo, prosimo sprejetja bivšega avstrijskega obrtnega zakona.

6. Prosimo, da bi se ne omejevalo poslovanje vdov in mladoletnih otrok pri izvrševanju obrta po zastopnikih ter bi iste za vzdrževanje in preživljanje obrt nadaljevale.

7. Policijske ure v gostilniških obratih naj podaljšujejo občinske oblasti, ter za posamezne ure podaljšanja naknadno pobirajo gotove pristojbine v prid ubožnemu zakladu in občinskim revežem.

8. Podaljšanje policijske ure naj kontrolirajo občinski organi ter ugotavljajo na licu mesta naknadno plačilo.

9. Odpoved koncesije, oziroma prijava, da se z obrtom neha, naj bo takse prosta, ker nobeden ne odloži iste brez sile in slabih gnotnih razmer.

10. Prosi se tudi, da dobijo zopet gostilničarske obrtne zadrug soodločujočo pravico pri podeljevanju koncesij glede lokalne potrebe v sanitarnih zadevah, kakor tudi glede usposobljenosti prosilca, katera pravica se hoče z novim zakonom odvzeti, ker smo mnenja, da finančne oblasti pri usposobljenosti ne morejo odločevati, ker nimajo strokovnih šol kot so se vpeleljale v Sloveniji in sicer v Celju in Ljubljani.

11. Nadalje tudi prosimo, da se razširi obrtni zakon, veljaven za Srbijo z dne 29. julija 1910., kateri bi bil v malenkostih, tičočih se gostilničarskega obrta, za spremeniti ter pritegniti k sodelovanju strokovne organizacije, da izrečejo svoje mnenje.

Glasom taksnega pravilnika so občutno prizadete širše mase nižjih slojev, gostilničarski stan in vinogradniški delavci, si dovoljuje Zveza gostil. zadrug v Celju še enkrat prositi slavni naslov blagovoli predležčo resolucijo upoštevati, jo ugodno rešiti in smatrati kot nujno.

Rentabilnost naših vinogradov.

O rentabilnosti naših vinogradov pričbuje zlasti slovensko strokovno in dnevno časopisje v poslednjih letih članke, ki se pa nič kaj ne skladajo. Je to čisto posebno zamotan račun, kakor pri nobeni drugi kmetijski produkciji. Ker je davčno vprašanje silno pereče, odnosno se nalagajo uprav vinogradniku velika davčna bremena, je umljivo, da se s predmetom bavijo resni možje, ne le radi tega, ker se morda njih samih tiče, ampak zato, ker jim je stvar sploh pri srcu. Vsi pisci izza zadnje dobe so si v enem edini, namreč v tem, da je vinarstvo zgubonosno. Toda v kakšni meri, so pa prav različnega mnenja.

Vzrok temu je, da je naše kmetijsko (vinarsko) knjigovodstvo vobče jako pomanjkljivo in so prilike na vsaki posamezni vinogradiški parceli — celo istega lastnika — prerazlične. Radi tega so tudi gospodarski uspehi jako različni, na kar bi se moral i davčna oblast ozirati.

Posebno zanimivo in izčrpno razpravo o rentabilnosti vinogradov najdemo v »Kmetovalcu« (Ljubljana — 1916) pod naslovom »Koliko stane do-

lenjskega vinogradnika samega 1 hektoliter vina« iz spretnega peresa pok. Gustava Pirca. Taki računi se nahajajo tudi v večjih strokovnih knjigah, n. pr. v znanem delu »Babo = Mach«, od kojega izhaja »Weinbau« pravkar v 4. izdaji, »Kellerwirtschaft« pa je že v celoti izšlo v peti izdaji (od vsakega dela po 2 knjigi). Tu najdemo splošna navodila za napravo rentabilitetnih računov, samo jih moramo pravilno uporabljati z ozirom na tako različne in izpremenjene splošne gospodarske razmere. Brez točnega knjigovodstva pa sploh nič ni.

Ne dopušča mi čas, da bi o predmetu, odnosno o tem, kar čitamo o rentabilnosti vinogradov v raznih listih, razpravljal že danes podrobno in kritično. To bodo objavili tokrat drugi. Podajam jim pa — rekel bi — priprost poskus ali navodilo, kako se izračunajo pridelovalni stroški za 1 hl mošta, odnosno vina; tak enostavni račun je v nedavno izišli Zweiflerjevi knjigi »Weinbau und Weinbehandlung«, kojega priobčujem brez komentarja ali kritike, s spremembami pa le v toliko, v kolikor je bilo za dane razmere neobhodno potrebno.

Primer o pridelovalnih stroških za en hektoliter mošta (vina) v okolici Maribora izza posrednjih predvojnih let:

A. Stroški za napravo in končna vrednost enega hektara vinograda.

- 1. Kupnina za vinogradsko zemljišče v dobri legi . . . . . K 1.500.—
- 2. Rigolanje, sajenje, kolje in kultura v prvih štirih letih . . . . . » 2.500.—
- 3. Obresti od kapitala K 1.500.— po 4% za 4 leta . . . . . » 240.—
- 4. Obrestovanje naloženih stroškov per K 2.500.— po 4% za 4 leta (za dobo brez trgatve) . . . . . » 400.—

Vrednost 1 ha gotovega vinograda . . . . . K 4.640.—

ali okroglo . . . . . K 4.600.—

B. Letni obdelovalni stroški.

- 1. Rez in odgrebanje trt . . . . . K 45.—
- 2. Postavljanje in uravnavanje kolja . . . . . » 40.—
- 3. Pobiranje in odstranjevanje odpadkov (rožja in kolja) ednaci protivrednosti . . . . . » —
- 4. Privezovanje trt z materijalom . . . . . » 15.—
- 5. Obdelovanje zemlje . . . . . » 120.—
- 6. Pletje (mandanje) in vezanje z materijalom . . . . . » 200.—
- 7. Straženje vinograda, trgatve, prešanje . . . . . » 100.—
- 8. Povezovanje, poravnavanje kolja s trtami, snaženje jarkov, transport zemlje, osipavanje in odkopavanje trt . . . . . » 70.—
- 9. Pokončevanje škodljivcev . . . . . » 60.—
- 10. Gnojenje . . . . . » 180.—
- 11. Upravni stroški . . . . . » 100.—
- 12. Zemljiščni davek 2. razred . . . . . » 30.—

K 960.—

C. Preglednica.

- 1. Obresti od zemljišnega kapitala per K 4.600.— po 5% . . . . . K 230.—
  - 2. Amortizacija naloženega kapitala per K 2.500.— v 25 letih = 4% . . . . . » 100.—
  - 3. Obrestovanje, vzdrževanje in zavarovanje gradbenega kapitala (delež za 1 ha) od K 1.500.— po 5% okroglo . . . . . » 100.—
- (Na 2 ha pride ena viničarija brez drugih zgradb, ki bi bile za skupno posestvo potrebne. Na 1 ha se lahko računa delež najmanj od K 1.500 kapitala za zgradbe).
- Odnos . . . . . K 430.—

- Prenos . . . . . K 430.—
  - 4. Uporaba in obrestovanje inventarja per K 400.— po 10% . . . . . » 40.—
  - 5. Nadomeščanje kolja (na 1 ha 10.000 komadov), ako trpi pet let = 2.000 kom. po K 80.— za tisoč . . . . . » 160.—
  - 6. Obresti za skupno vrednost kolja (10.000 × 80 = K 800.—) po 5% . . . . . » 40.—
  - 7. Letni kulturni stroški (glej zgoraj B!) . . . . . » 960.—
- K 1.630.—

Povprečna rodnost (donosnost), izračunana na podlagi trgatve v 10 letih, je okroglo 30 hl.

Produksijski stroški za 1 hl mošta od preše — brez upoštevanja običajnega 5%-nega dobička — znašajo 1630 deljeno s 30 = K 54,30.

Ako vino prodamo čez 1 leto se podraži:

- 1. Vkletenje in kletnina (najemnina za klet) za 30 hl po K 1.— . . . . . K 30.—
  - 2. Najemnina za sode 30 hl po K 1.— . . . . . » 30.—
  - 3. Pretakanje 30 hl vsaj enkrat . . . . . » 15.—
  - 4. Vsušenje in izguba pri pretakanju 5% od 30 hl = 150 l po 54 v . . . . . » 81.—
  - 5. Obresti od vrednosti vina per K 1630.— po 5% okr. . . . . » 81.—
  - 6. Vzdrževanje, dopolnjevanje in obresti od kletnega inventarja per K 150.— po 10% . . . . . » 15.—
- K 252.—

1 hl vina se podraži čez eno leto (252 : 30) za K 8,40 ter stane tedaj (54,30 + 8,40) K 62,70.

Čez pol leta znašajo naštetih kletarski stroški polovico, čez četrto leta četrtno prej izračunane vsote per K 8,40, t. j. K 4,20, odnosno K 2,10 za 1 hl. Tako je bilo neposredno pred svetovno vojno.

Današnja vrednost se izračuna, ako znesek K 54,30 (za 1 hl mošta od preše), odnosno znesek K 62,70 (za 1 hl enoletnega vina) pomnožimo s sedanjo vrednostjo zlate krone.

Lasni produktijski stroški bi znašali danes, ako vzamemo za podlago (1 zlata krona = 60 papir. kron*) za 1 hl mošta od preše K 3258.— (ali za 1 liter okroglo K 32,60) in za 1 hl enoletnega vina K 3762.— (ali za 1 liter približno K 37,60). En liter enoletnega vina je tedaj za K 5.— dražji, nego 1 liter mošta od preše istega letnika in sicer enake kakovosti.

V Zweiflerjevem originalnem delu je bilo nekaj »tiskovnih napak«, ki sem jih sproti popravil; besedilo s preračunavanjem sem pa mestoma izpremenil in prilagodil osebito našim današnjim valutarnim prilikam. Priporočam, da predmet dalje proučujejo in kritično, a stvarno presojujejo gospodje, ki so se že doslej z njim bavili pred javnostjo, a so prišli nekoliko navzkriž.

Andrej Žmavc, Maribor.

Naredba o pregledovanju in žigosanju, obliki, sestavi in zaznamovanju steklenic in posod za točenje alkoholnih pijač in mleka. (Dalje.)

II. Čaše za točenje pijač.

Člen 6.

Čaše za točenje pijač se sprejemajo v pregled in žigosanje samo, če drže 2 l, 1 l, 5 dl, 3 dl, 2 dl, 1 dl, 5 cl, 3 cl, 2 cl in 1 cl. Čaše se smejo izdelovati samo iz prozornega stekla.

Velikost notranjega premera pri

*) Opomba pis.: Neka mariborska banka me je danes, ko to pišem (9. julija 1924), obvestila, da odgovarja ena predvojna (zlata) krona celo 68 današnjim (papirnatim).

čakah na točki, kjer je zaznamenovana meja mere, t. j. prostornina, se morajo gibati med nastopnimi razmerami, v katerih so obsežene tudi mejne vrednosti:

Velikost čaše	Največji Najmanjši	
	premer v milimetrih	
2 litra	120	100
1 liter	120	100
5 decilitrov	95	80
3 decilitri	75	60
2 decilitra	65	50
1 deciliter	50	35
5 centilitrov	50	35
3 centilitri	35	20
2 centilitra	35	20
1 centiliter	30	15

Mera meje se mora zaznamenovati z vrezano (vbrušeno) črto, ki mora biti vsaj en centimeter dolga (merski znak).

Razdalja tega merskega znaka od odprtine (vrha) čaše, takozvana nadmera, znaša:

	najmanj, a največ	najmanj, a največ
pri dvolitrskih čakah	30 mm	40 mm
» enolitrskih »	30 mm	40 mm
» petdecilitrskih »	20 mm	30 mm
» tridecilitrskih »	14 mm	21 mm
» dvodecilitrskih »	10 mm	16 mm
» enodecilitrskih »	8 mm	13 mm
» manjših »	2 mm	8 mm

Prostornina se vpisuje blizu merskega znaka s kraticami, določenimi v prvem odstavku tega člena, in sicer tako, da se te kratice vbrusijo, vjedkajo ali vtisnejo.

Člen 7.

Na čakah se smeta izmed prostornin, naštetih v prejšnjem členu, zaznamenovati tudi dve zaporedni prostornini; toda tedaj se mora gibati velikost notranjega premera pri obeh merskih znakih med nastopnimi razmerami, v katerih so obsežene tudi mejne vrednosti.

Označena večja prostornina	Največji Najmanjši	
	premer v milimetrih	
2 litra	120	100
1 liter	105	85
5 decilitrov	85	65
3 decilitri	70	50
2 decilitra	55	40
1 centiliter	45	30
5 centilitrov	45	30
3 centilitri	30	15
2 centilitra	30	15

Člen 8.

V oznaki prostornine čaš je dopusten samo tolik pogrešek, da ne sme biti, če jih napolnimo s količino tekočine, ki je enaka prostornini, zaznamenovani na njih, razdalja med površino tekočine in merskim znakom pri dvolitrskih in enolitrskih čakah večja od 5 mm, pri petdecilitrskih, tridecilitrskih, dvodecilitrskih in enodecilitrskih ne večja od 3 mm, pri manjših pa ne večja od 2 mm.

Člen 9.

Žig, ki služi za potrdilo, da se je pregled izvršil, se vjedka poleg črte, ki zaznamenuje mejo mere.

Glede okrasov blizu merskega znaka in žiga, potem glede obrabljenih merskih znakov in žigov veljajo tudi za čaše predpisi, omenjeni v členu 4. te naredbe.

Člen 10.

Čaše niso zavezane občasnemu pregledu in žigosanju.

III. Steklenice za mleko.

Člen 11.

V pregled in žigosanje se sprejemajo samo one steklenice za mleko, na katerih je na plašču ali osnovni ploški (dnu) označena — toda tako, da to bide v oči in da je trajno — beseda »mleko«, ali da se uporablja dotična steklenica za prodajanje (točenje) mleka.

Člen 12.

Steklenice za mleko se smejo izdelati, če drže 5 l, 3 l, 2 l, 1 l, 5 dl, 3 dl, 2 dl in 1 dl.

Saeklenice za mleko se smejo izdelovati samo iz prozornega stekla.

Velikost notranjega premera steklenic na točki, kjer je črta, ki označuje mejo mere, t. j. prostornino, ne sme biti

- pri petlitrskih, trilitrskih in dvolitrskih . . . . . večja od 100 mm
- » enolitrskih . . . . . » 80 mm
- » petdecilitrskih in tridecilitrskih . . . . . » 55 mm
- » dvodecilitrskih in enodecilitrskih . . . . . » 45 mm

Meja mere se mora zaznamenovati z vrezano črto, ki mora biti vsaj en centimeter dolga (merski znak), razdalja tega znaka od odprtine (vrha) steklenice pa mora znašati najmanj 5 mm.

Prostornina se vpisuje blizu merskega znaka s kraticami, določenimi v prvem odstavku tega člena, in sicer tako, da se vbrusijo (vjedka) ali vtisne.

Člen 13.

V oznaki prostornine čaš za mleko je dopusten samo tolik pogrešek, da ne sme biti, če jih napolnimo s količino tekočine, ki je enaka prostornini, zaznamenovani na njih, razdalja med površino tekočine in merskim znakom pri petlitrskih, trilitrskih, dvolitrskih in enolitrskih večja od 8 mm, pri manjših pa ne večja od 5 mm.

Člen 14.

Žig, ki služi za potrdilo, da se je pregled izvršil, se vbrusijo (vjedka) poleg črte, ki označuje mejo mere.

Glede okrasov blizu merskega znaka in žiga, potem glede obrabljenih merskih znakov in žigov veljajo tudi za steklenice za mleko predpisi, omenjeni v členu 4. te naredbe.

Člen 15.

Steklenice za mleko niso zavezane občasnemu pregledu in žigosanju. (Konec prihodnjik.)

Dopisi.

SKLEP 52. ŠOLSKEGA LETA NA VINARSKI IN SADJARSKI ŠOLI V MARIBORU.

Dvoletna vinarska in sadjarska šola v Mariboru je zaključila 30. julija t. l. 52. leto svojega delovanja. Ob sklepu šolskega leta je imela 29 drugoletnikov absolventov, 16 prvoletnikov, ki prestopijo z novim šolskim letom v drugi razred in 6 praktikantov, koji vstopijo v prihodnjem šolskem letu, ki pričinja 15. septembra t. l., v prvi razred, skupno tedaj 51 gojencev. V zavodu (internatu) je prostora za približno ravno toliko učencev.

49 gojencev je bilo katoliške, 1 gojenec je bil pravoslavne, 1 gojenec pa protestantske vere. Iz Slovenije jih je bilo 44, iz Hrvaškega 2, iz Srbije 1 in s Primorskega 4. Po materinem jeziku je bilo 46 Slovencev, 3 Hrvati, 1 Srb in 1 Nemeč.

Za drugoletnike je nadvse častno, da so strokovno šolo vsi uspešno končali, dobra četrtnina absolventov z odličnim uspehom; pa tudi prvoletniki so v splošnem razveseljivo tekmovali in so vsi brez izjeme prvi razred izdelali, približno ena petina celo odlično.

Važno je, da se tudi letos vseh 29 absolventov vrača na svoje domove, na kmetijska gospodarstva svojih roditeljev. Tako doseže vinarska in sadjarska šola v polni meri svoj najlepši in najvišji cilj, ki je: odgoja dobrega kmetijskega naraščaja.

Kmetovalci nekaterih okrajev, n. pr. mariborskega, ptujskega, ljutomerskega, ormoškega, pošiljajo razmeroma prav pridno svoje sinove v kmetijska izobraževališča; lepr tamkaj je opaziti tudi največ lepega gospodarskega napredka, dočim izvestni drugi kraji z njimi zelo zaostajajo, ker zamenjajo strokovno izobrazbo. Skrb našega izobraženstva na kmetih kakor časnikaštva bodi, da ob vsaki dani priliki opozarja kmetovalce na naše kmetijske šole.

V Sloveniji imamo samo tri kmetijske šole (v Mariboru, St. Jurju ob j. žel. in na Grmu pri Novem mestu), ki niso ravno prenapolnjene, gotovo pa ne z najboljšim materijalom; a moralo bi biti nabito polnih slovenskih kmetijskih šol preko 20, da bi bili glede kmetijskega šolstva vsaj približno na visku, kot je že davno Češka, dasi je manj agrarna dežela, kot je naša. V doglednem času naj bi se število kmetijskih šol pri nas vsaj podvojilo, kakor

nujno zahtevajo dejanske prilike naše mlade, od narave tako bogate kmetijske države.

Nekateri kmetje naravnost razkošno trošijo denar za drugačno šolsko izobrazbo svojih otrok v raznih mestnih učiliščih, škoda se jim pa zdi razmeroma zelo neznatnih stroškov za prevažno kmetijsko izobrazbo — iz nevednosti. Tu manjka smotrenega poka kmetijskega prebivalstva.

Pomanjkljiva šolska predizobrazba poedinih gojencev zelo ovira uspešno napredovanje v šoli osobito v početku. V kmetijsko šolo naj bi se pošiljali le marljivi, dovolj nadarjeni in bolj izobraženi mladeniči, ki jim ne manjka resnega, pravega zanimanja za prelepi kmetijski poklic. Naše številne meščanske šole, ki jih je samo v Sloveniji že nad 30, so dostopne najširšim slojem kmetijskega prebivalstva in so najboljše pripravljavnice za kmetijsko šolo. Ljudske in meščanske šole naj bi se za to važno vprašanje nekoliko bolj zanimale.

Mesečna oskrbnina v internatu vinarske in sadjarske šole v Mariboru je znašala doslej 240 dinarjev, za prihodnje šolsko leto se je pa znižala do preklica na samo 75 dinarjev. Učenci ubožnejši: kmetovalcev ne plačujejo oskrbnine ter se imenujejo državni gojenci (stipendisti), dočim se plačujoči učenci imenujejo privatni gojenci.

Danes so pogoji za sprejem tako ugodni, da lahko rečemo, da so vrata vsem pravim zanimancem za vstop v kmetijska izobraževališča na stežaj odprta. Napredni kmetovalci naj bi se te ugodne prilike pridno posluževali. Po-

drobni pogoji za sprejem so razvidni iz prospekta (uredbe s programom), ki stane 5 dinarjev in ga pošilja direkcija vinarske in sadjarske šole v Mariboru vsem zanimancem proti prejšnjemu plačilu navedenega zneska v gotovini. Direktor Andrej Žmavc.

Na državni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se prične novo šol. leto dne 15. septembra 1924 (ponedeljek). Šola je dvoletna. Ž njo je v zvezi internat za gojence. Sprejme se tudi nekaj eksternistov (izven zavoda stanujočih učencev). Oskrbnina za redne (privatne) učence v zavodu znaša do preklica mesečno samo 75 dinarjev, kakor sedaj v srbskih kmetijskih šolah, dokler ministristvo za kmetijstvo ne ukrene drugače; sinovi ubožnih kmetovalcev so pa tudi te oskrbnine oproščeni v celoti ali do polovice ter se imenujejo potem državni učenci (stipendisti). Prošnje za sprejem je pošiljati *direkciji drž. vinarske in sadjarske šole v Mariboru* do 20. avgusta 1924. Kako se prošnja napravi, odnosno opremi in vsi drugi splošni ter podrobni pogoji za sprejem učencev so točno razvidni iz tiskanega prospekta (uredbe s programom), koja tiskovina se pošlje vsakemu zanimancu proti plačilu 5 dinarjev v gotovini; nje takojšnja nabava se nujno priporoča. Drugi listi se naprošajo za ponatis tega razpisa. — Direktor: Andrej Žmavc.

Izdaja »Zveza gostilničarskih zadrug za slovensko Štajersko, Prekmurje in Mež. dolino.«

Odgovorni urednik: Franc Poderžaj.

Tisk Zvezne tiskarne v Celju.

F. LESJAK, PEKOVSKI MOJSTER, CELJE, BREG

Priporočam cenjenim = odjemalcem svoje vsakovrstno pecivo najboljše kakovosti.

V zalogi imam 'Diaslat', boljši in cenejši od drugih izdelkov, katerega priporočam vsem gg. pek. mojstrom.

DNEVNO DVAKRAT SVEŽE PECIVO

Delniška pivovarna Laško

priporoča

svoje priznane najboljše izdelke:

Marčno, Dvojno marčno, Eksportni ležak in Porter.

IZBORNA DALMATINSKA

VINA

nudi v vsaki množini

I. P. MATKOVIĆ
CELJE, GLAVNI TRG 1

Mantel Karel

slastičar

Ozka ulica - CELJE - Ozka ulica

priporoča cenj. gg. hotelirjem, kavarnarjem in gostilničarjem najfinejše torte, desert in različno čajno pecivo po zmernih cenah. Prevzamejo in efekturirajo se tudi poštna naročila.

Postrežba točna. Cene zmerne.

Strešno in zidno

opeko

po najnižjih cenah ima vedno v zalogi

Franc Sodin

Bukovžlak CELJE Ljubčno

GOSTILNIČARJI!

POZOR!

POZOR!

IVAN NARAKS

najstarejše podjetje

IZDELOVANJA SODAVICE IN POKALIC

LOŽNICA PRI ŽALCU

se priporoča cenj. gg. gostilničarjem. Postrežba točna! Cene solidne!

Nudim za takojšnjo dobavo po kakovosti najboljše zidno in strešno Opeko. Cene po dogovoru. Plačila na obroke.

Za obilna naročila se priporoča

Franc Kovačič
Arclin Vojnik

Zvezna tiskarna

V CELJU

Izvršujemo vsa v tiskarsko in knjigovestno stroko spadajoča dela točno, solidno in po konkurenčnih cenah

Knjigoveznica.

Vsakovrstne slike, karte i. t. d. izdeluje v najmodernejši obliki

F. Kunšek, Celje

fotograf

Cankarjeva 9, nasproti pošte.

Prevzame tudi vsakovrstna povečanja po zelo ugodnih cenah.

CELJSKA POSOJILNICA

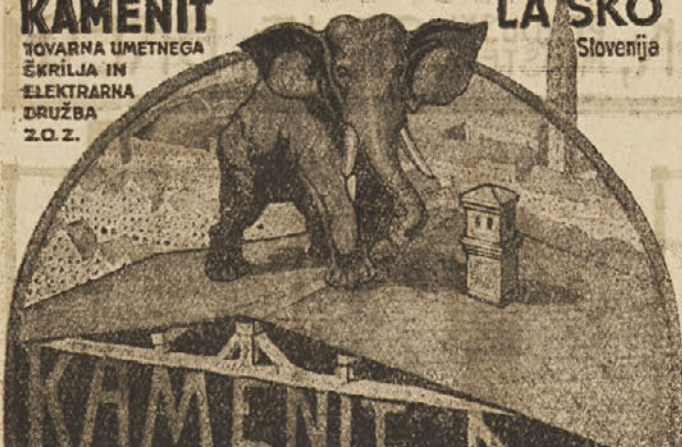
Stanje hranilnih vlog čez Din 30,000,000.—

Nar. dom (na oglu v pritličju)

Stanje hranilnih vlog čez Din 30,000,000.—

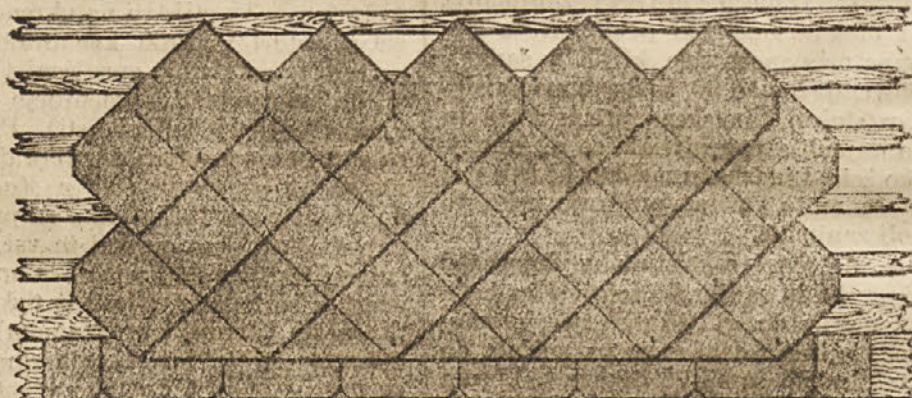
Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje od 1. avgusta 1923 naprej po 6% brez odpovedi, 6½% do 8% z odpovedjo, večje stalne naložbe in naložbe denarnih zavodov po dogovoru.

Obavlja vse denarne, kreditne in posojilne transakcije najkulantneje.

KAMENITTOVARNA UMETNEGA
ŠKRILJA IN
ELEKTRARNA
DRUŽBA
Z.O.Z.LAŠKO
Slovenija**Azbestno cementni škrilj.****Najstarejša tovarna v Jugoslaviji!**

Ustanovljeno 1910.

Dolgoletna garancija.

1 m² tehta 11 do 13 kg.**Cenejša kakor ilovna opeka !!**Kamenit sestoji iz azbesta (kamen) in portland-cementa, vsled tega je taka streha **vedno močnejša** in ne zahteva nobenega popravila. Dolžnost vsakega posestnika strehe je, da si naroči večno trpežno in ognja varno streho iz**K a m e n i t a .****Zahtevajte brezplačno ponudbe in obiske!****Pivovarna „UNION“ v Ljubljani**

priporoča svoje izborne izdelke, kakor:

dvojno marčno pivo
v sodčkih in steklenicah**črno Herkules-pivo**
v sodčkih in steklenicah

Glavne zaloge: Celje, Poljčane in Varaždin.

Kleparstvo in vodovodne instalacije

Franjo Dolžan
Celje

Kralja Petra cesta

se priporoča za vsa v zgoraj navedeno stroko spadajoča dela kakortudi popravila. Proračuni vedno na razpolago. Postrežba točna. Cene solidne.

Klobukedlakaste, volnene kakor tudi **slam-**
nike v najfinejši kakovosti in po
najnižji ceni kupite samo v veletrgovini**R. Stermecki, Celje.**Posebno dobro kupite tudi fine šivane
sandale št. 5.
Trgovci engro-cene! Cenik zastoj!

Svoji k svojim!

Gostilničarji in kavarnarji, pozor!

Svoji k svojim!

Res najboljše pristno namizno in sortirano vino

iz vseh vinogradnih krajev dobite po zelo nizkih cenah pri

FRANJO CAJNKO

veletrgovina z vinom v Slovenjgradcu, lastnik goric v Ljutomeru, Haložah in Kamnici pri Mariboru

Vina v steklenicah (bu-
teljke) vseh vrstPristno črno dalmatin-
sko vino za zdravila.Zajamčena solidna in točna po-
strežba. Ceniki na razpolago.Samo naročite in prepričali se
bodete, da ne pretiravam.**Pivovarna Tomaž Götz v Mariboru**

priporoča svoje kot izbrano priznano

marčno pivo **Bock - pivo**

v sodčkih in steklenicah

ANT. RUD. LEGAT

Zasebno učilišče za strojepisje
in stenografijo.

Maribor, SLOVENSKA ul. 7.

Začetek novih tečajev dne
1. oktobra 1924.